

# תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2023



**בית ספר:** בית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה M.A.

מבוא לפסיכותרפיה

**מרצים/ות:**

ד"ר מיכל פרנץ-קדרי [michall.ferencz.kabbar@runi.ac.il](mailto:michall.ferencz.kabbar@runi.ac.il)

**עוזרי/ות הוראה:**

גב' מורן קולוויין [moran.koelewijn@post.runi.ac.il](mailto:moran.koelewijn@post.runi.ac.il)

---

<b>מספר הקורס:</b>	80009	<b>סוג הקורס:</b>	שיעור	<b>שעות שבועיות:</b>	2	<b>נקודות זכות:</b>	2
<b>דרישות הקורס:</b>	עבודה מסכמת	<b>קוד קבוצה:</b>	231800090	<b>שפת לימוד:</b>	עברית		

---

## נושאי הקורס

הקורס יעסוק בהיכרות עם מרכיבים מרכזיים בפסיכותרפיה, חיבור בינם לבין העבודה הטיפולית והמפגש הראשוני של הסטודנטים עם מטופלים. נתחיל בהגדרה של פסיכותרפיה ובמיפוי השטח של הפסיכותרפיה כיום, ובהמשך נלמד מושגי יסוד ועקרונות. בנוסף, תהיה התייחסות של כל נושא ליישום שלו על המטופלים שהסטודנטים פוגשים בקליניקה, כך שהלימוד יוכל להיות מוחשי במפגש עם העולם הטיפולי ויהווה בסיס רחב ומעודכן לזהות הטיפולית של הסטודנטים. הקורס יכלול הרצאות פרונטאליות, הצגת מאמרים, הצגות מקרים וקטעי וידאו.

---

## מטרות הקורס

הקורס יעסוק בהיכרות עם מרכיבים מרכזיים בפסיכותרפיה, חיבור בינם לבין העבודה הטיפולית והמפגש הראשוני של הסטודנטים עם מטופלים.

---

## מבנה ציון הקורס

### מטלות/ דרישות:

1. נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים.
2. פרזנטציה – תתקיים בקבוצות.
3. עבודה מסכמת – תוגש בזוגות.

מבנה ציון: העבודה המסכמת תהווה 100% מציון הקורס.

---

## תפוקת למידה

מהו טיפול נפשי, טכניקות טיפוליות והאבולוציה שלהן, הריאיון האבחוני ופורמולציה טיפולית, סטינג וחזרה טיפולי, הברית הטיפולית, הפגישה הראשונה וסיום טיפול, הפעולה הטיפולית (העברה והעברה נגדית, השלכה והזדהות השלכתית ועוד), חשיפה עצמית, אירועי חיים בקרב המטפל, הדרכה, טיפול בחברה רב-תרבותית וטיפול לא מילולי.

\*\* יתכנו שינויים ותוספות, הסטודנטים יעודכנו בהתאם.

---

## שעות קבלת מרצה

לפי תיאום מראש

---

## שעות קבלת מתרגל

לפי תיאון מראש

---

## פרטי עוזר הוראה

מורן קולווין אשכנזי [Moran.koelewijn@gmail.com](mailto:Moran.koelewijn@gmail.com)

---

## רשימת קריאה

### **רשימת מקורות**

שימו לב – מקורות הכתובים בצבע אדום יוצגו בפרזנטציות במסגרת השיעור אליו מקושרים.

## שיעורים 1-2: מהו טיפול נפשי, מפה של טיפולים, טכניקות טיפוליות והאבולוציה שלהן

הפרט, י. ד. (2011). יסודות הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי והמשגת מקרה. בתוך מרום, צ., גלבע-שכטמן, א., מור, ג., ומאירס, י. (עורכים), *טיפול קוגניטיבי-התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים* (עמ' 1-32). תל אביב: דיונון.

מיטשל, ס. א., ובלאק, מ. (2006). *פרייד ומעבר לו: תולדות החשיבה הפסיכואנליטית המודרנית* (פרקים 1-7). תל אביב: תולעת ספרים.

Sperry, L. (2015). Competencies in Counseling and Psychotherapy: An Overview (Section I); Conceptual Foundations (Section II). In *Core competencies in counseling and psychotherapy: Becoming a highly competent and effective therapist* (pp. 3-38). NY: Routledge.

## שיעור 3: הריאיון האבחוני ופורמולציה טיפולית

אליצור, א. (1996). הבדיקה הפסיכיאטרית של החולה ומשפחתו. בתוך פרקים נבחרים בפסיכיאטריה (עמ' 95-113). תל-אביב: פפירוס.

Kassaw, K., & Gabbard, G. O. (2002). Creating a psychodynamic formulation from a clinical evaluation. *American Journal of Psychiatry, 159*, 721-726.

Perry, S., Cooper, A. M., & Michels, R. (2006). The psychodynamic formulation: Its purpose, structure, and clinical application. *Focus, 144*, 297-305.

Sperry, L. (2015). Intervention Planning (Section IV). In *Core competencies in counseling and psychotherapy: Becoming a highly competent and effective therapist* (pp. 83-113). NY: Routledge.

Weiner, I. B., & Bornstein, R. F. (2009). Evaluation and assessment. In *Principles of psychotherapy: Promoting evidence-based psychodynamic practice* (pp. 61-80). John Wiley & Sons.

## שיעור 4: סטינג וחזרה טיפול

גולדין, מ. ת. (2012). שתיקת הכספים. *שיחות, כ"ו*, 232-240.

קלנר, נ. (1999). 'כלל היסוד': ראש-פינה שמאסו בו הבונים? *שיחות, י"ג*, 112-121.

Eissler, K. R. (1974). On some theoretical and technical problems regarding the payment of fees for psychoanalytic treatment. *International Review of Psychoanalysis, 1*, 73-101.

Lasky, E. (1984). Psychoanalysts' and psychotherapists' conflicts about setting fees. *Psychoanalytic Psychology, 1*, 289-300.

Parvin, R., & Anderson, G. (2000). What are we worth? Fee decisions of psychologists in

#### שיעור 5: הברית הטיפולית

זלכה-מנו, ס. (2021). האם הברית היא טיפולית לכשעצמה? תשובות חדשות מחזית המחקר בתחום. *שיחות*, 7"ה, 180-185.

MacFarlane, P., Anderson, T., & McClintock, A. S. (2015). The early formation of the working alliance from the client's perspective: A qualitative study. *Psychotherapy*, 52, 363-372

-

#### שיעור 6: הפגישה הראשונה וסיום טיפול

אוגדן, ת. (2001). הפגישה האנליטית הראשונה. בתוך הקצה הפרימיטיבי של החוויה (עמ' 128-143). תל אביב: עם עובד.

באום, נ. (2006). סיום מאולץ של קטר טיפולי. *חברה ורווחה*, כ"ו, 355-375.

Sperry, L. (2015). Termination. In *Core competencies in counseling and psychotherapy: Becoming a highly competent and effective therapist* (pp. 181-194). NY: Routledge

#### שיעורים 7-8: הפעולה הטיפולית

הפרט, י. ד. (2011). יסודות הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי והמשגת מקרה. בתוך מרום, צ., גלבע-שכטמן, א., מור, ג., ומאירס, י. (עורכים), *טיפול קוגניטיבי-התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים* (עמ' 1-32). תל אביב: דיונון. (פרזנטציה חמישית)

יובל, י. (2011). קבלה ומחויבות: תאוריה ופרקטיקה. בתוך מרום, צ., גלבע-שכטמן, א., מור, ג., ומאירס, י. (עורכים), *טיפול קוגניטיבי-התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים* (עמ' 353-384). תל אביב: דיונון. (פרזנטציה שישית)

#### התנגדות

Messer, S. B. (2002). A psychodynamic perspective on resistance in psychotherapy: Vive la resistance. *Journal of clinical psychology*, 58(2), 157-163

#### העברה והעברה נגדית

ויניקוט, ד. ו. (2009). שנאה בהעברה הנגדית. בתוך *עצמי אמיתי, עצמי כוזב* (עמ' 62-75). תל אביב: עם עובד.

ראקה, ה. (2009). המשמעות והשימושים של העברה נגדית. *שיחות*, כ"ד, 10-17.

#### השלכה והזדהות השלכתית

אשל, ע. (1998). Acting out ו'הינכחות' המטפל. *שיחות*, י"ג, 4-16.

Ogden, P. (1979). On Projective Identification. *International Journal of Psychoanalysis*, 60, 357-374

Sperry, L. (2015). Intervention implementation (Section V). In *Core competencies in counseling and psychotherapy: Becoming a highly competent and effective therapist* (pp. 117-164). NY: Routledge

#### הכלה ואמפתיה

אשל, ע. (2002). מחשבות על הכלה, הזדהות והאפשרות להיות. *שיחות, ט"ז*, 131-147.

-

#### שיעור 9: חשיפה עצמית, אירועי חיים בקרב המטפל

אוריין, ג. (2013). 'הקשר עם בסיס האם': פסיכותרפיה בהריון. *שיחות, כ"ז*, 270-281.

בולס, כ. (1987). שימושים אקספרסיביים בהעברה נגדית: הערות למטופל מן העצמי של המטפל. בתוך צילו של האובייקט (עמ' 212-245). תל אביב: דביר.

Gibson, M. F. (2012). Opening up: Therapist self-disclosure in theory, research, and practice. *Clinical Social Work Journal, 40*, 287-296.

#### שיעור 10: הדרכה

רובינשטיין, ג. (1990). הגבול בין הדרכה לטיפול – מבט שני. *שיחות, ה'*, 38-44.

Haggerty, G., & Hilsenroth, M. J. (2011). The use of video in psychodynamic supervision. *British Journal of Psychotherapy, 27*, 193-210.

-

#### שיעור 11: טיפול בחברה רב-תרבותית

סמני, ט., כץ-בן שפר, ג. (2021). גוונים של שחורות: גזע, יחסי כוח ונקודות עיוורון בפסיכותרפיה פסיכודינמית. *שיחות, ל"ה*, 132-139.

Sperry, L. (2015). Cultural and ethical sensitivity. In *Core competencies in counseling and psychotherapy: Becoming a highly competent and effective therapist* (pp. 195-232). NY: Routledge.

Sue, S., Zane, N., Nagayama Hall, G. C., & Berger, L. K. (2009). The case for cultural competency in psychotherapeutic interventions. *Annual Review of Psychology, 60*, 525-548.

-

#### שיעור 12: טיפול לא מילולי

לוי, א. (2005). כמה הערות על מריון מילנר, דונאלד ויניקוט וגרעין העצמי. *שיחות, י"ט*, 128-130.

מילנר, מ. (2005). ויניקוט והמסע הדו-כיווני. *שיחות, י"ט*, 131-134.

פרנג, מ. (2000). טיפול באומנות בגישה דינמית. מה קורה שם? אספקטים תיאורטיים וקליניים. בתוך א. מונדשיין, מ. מוצניק, א. שורצולד (עורכים), *תלפיות שנתון המכללה* (עמ' 397-414). הוצאת אגודת שוחרי תלפיות.